

Śrīparamādyā 校訂テキスト

第4章・第5章

『理趣広経』の翻訳研究会

はしがき

本研究会は、『理趣広経 (Śrīparamādyā)』のチベット訳校訂テキストおよび試訳の作成を中心とする文献学的研究を目的としている。校訂テキスト作成においては、チベット訳各版の他、主に『百五十頌般若 (Adhyardhaśatikā Prajñāpāramitā)』の梵文校訂本、法賢による漢訳、アーナンダガルバの註釈を適宜比較した。

本稿では、第4章および第5章の校訂テキストについて報告する。

〔『理趣広経』研究会参加者〕

倉西憲一 (大正大学仏教学部非常勤講師)

苔米地等流 (人文情報学研究所主席研究員)

種村隆元 (大正大学仏教学部特任准教授)

伊久間洋光 (真言宗豊山派総合研究院宗学研究所研究員)

伊藤真弘 (大正大学大学院研究生)

大塚恵俊 (大正大学大学院研究生)

横山裕明 (大正大学総合佛教研究所研究生)

蓮舎経史 (大正大学総合佛教研究所研究生)

駒井信勝 (大正大学総合佛教研究所研究生)

名取玄喜 (大正大学総合佛教研究所研究生)

伊集院栞 (東京大学大学院博士前期課程)

*文責

はしがき・第4章担当 名取玄喜

第5章担当 伊久間洋光

(70)

資料・略号・記号

校訂テキストの整定にあたり、以下の資料を用いた。

<チベット訳>

ŚP : *Śrīparamādyā-nāma-mahāyānakalparājā*,

Rin chen bzang po · Śraddhākaravarman 訳。

D : Derge ed. no. 487, ta 第4章 (161a4-) 第5章 (162b4-).

P : Peking ed. no. 119, ta 第4章 (165a7-) 第5章 (167a1-).

C : Cone ed. no. 122, ta 第4章 (176b5-) 第5章 (178a8-).

N : Narthan ed. no. 437, ña 第4章 (309b6-) 第5章 (312a2-).

H : Lhasa ed. no. 453, ja 第4章 (115a5-) 第5章 (117b5-).

T : Toyo Bunko Manuscript Kanjur (河口写本) no. 441 (1), ña
第4章 (16a8-) 第5章 (18a5-).

<漢訳>

法賢訳：『最上根本大樂金剛不空三昧大経王経』法賢訳。

大正 no. 244, vol.8 第4章 (p. 791c12-) 第5章 (p. 792b12-).

<注釈>

Ṭikā : *Śrīparamādyā-ṭikā* (『吉祥最勝本初広釈』),

Ānandagarbha 作, Rin chen bzang po · Śraddhākaravarman 訳。

(Ṭikā D) : Derge ed. no. 2512, si 第4章 (159b2-) 第5章 (169a4-).

(Ṭikā P) : Peking ed. no. 3335, yi 第4章 (191a7-) 第5章 (204a3-).

その他の記号および略号は以下の通りである。

| śad

|| ñis śad

add. added in

AdhŚ Toru Tomabechi, *Adhyardhaśatikā Prajñāpāramitā, Sanskrit and Tibetan Texts*.
China Tibetology Publishing House · Austrian Academy of Sciences Press.
Beijing-Viena, 2009.

em. emended

om. omitted

STTS 堀内寛仁, 『梵藏漢対照 初会金剛頂経の研究 梵文校訂篇』(上)(下),
密教文化研究所, 1983(上)1974(下).

凡例

- (1) 校訂に当たり、基本的には D を底本とし、その他のチベット大蔵経諸版および写本大蔵経を校合して適切と思われる読みを採用ことにした。
- (2) ŚP には、Ānandagarbha による『吉祥最勝本初略釈』と『吉祥最勝本初広釈』(以下『広釈』と略)の二種の註釈書が現存しているが、本研究会では詳細な逐語釈である『広釈』を並行して読み進めている。その際、『広釈』に引用される原文を回収し、その回収できた原文も異読において示した。なお、註釈書を表す略号は混同を避け

るために ( ) で囲い、『広釈』のデルゲ版と北京版で読みが異なる場合は、(*Ṭikā D*) および (*Ṭikā P*) として各々の読みを示し、同一の読みの場合は、(*Ṭikā DP*) として両者の読みをまとめて示した。

- (3) チベット語の句読の位置などは、原則として底本とした **D** に従った。
- (4) 法賢訳には明らかな誤訳と思われる箇所があり、チベット訳と対応しない場合が多いため、参照とする程度にとどめた。ただし、必要に応じて重要と思われる読み（例えば音写など）を交勘欄において示した。
- (5) テキストの段落分けについて、略本に対応する各章の冒頭部分は **AdhŚ** に従い、後半の儀軌を説く部分は内容を考察した上で独自の段落分けを行った。（詳細は次ページの第4章・第5章の構成を参照）
- (6) 各章の後註には、アルファベットの記号を付した部分と類似の記述が確認される文献の当該箇所を提示した。なお、類似の記述のうち、とくにパラレルと考えられる箇所はイタリックで示した。
- (7) **ŚP** は『理趣経』略本に相当する内容を包摂していることから、本来ならば、略本に属する諸本やそれらの註釈書の読みも異読に提示すべきであろう。しかし、今回は煩雑となることを避けるために、略本の異読は必要最低限の提示にとどめ、**AdhŚ** に対応する箇所を校訂テキストの後註に提示した。
- (8) 交勘欄には、アラビア数字を付した部分の異読を提示した。各註記の始めに採用する読みを示し、記号「**||**」を挟んでその読みを支持する諸版の略号を示した。また、異読が確認される場合には記号「**;**」で区切り、その読みを支持する諸版の略号を示した。以下に一例を示す。

e.g. *kyi || D P (Ṭikā D); kyis C N H T (Ṭikā P)*

→この場合は、本テキストにおいて *kyi* の読みを採用し、その読みを支持するのは **D, P, (Ṭikā D)** の3つの版である。また、異なる *kyis* の読みを支持するのは **C, N, H, T, (Ṭikā P)** の5つの版である。

(72)

第4章・第5章の構成

第4章の構成は以下の表のように整理することができる。

パラグラフ	ŚP (D)	法賢訳	説示内容	補記
4 0	161a4-a6	791c12-c17	四句	『理趣経』 略本に対応
4 1	161a6-b1	791c17-c20	得益	
4 2	161b1-b2	791c21-c24	重説	
4 3	161b2-b4	791c25-c29	マンダラの造立	
4 4	161b4-162a2	791c29-792a16		観自在
4 5	162a2-a7	792a16-b1	入マンダラ、灌頂	蓮華名灌頂
4 6	162a7	792b1-b2	パタ成就法	
4 7	162a7-b4	792b3-b11	諸事業の成就法	全8項目

第5章の構成は以下の表のように整理することができる。

パラグラフ	ŚP (D)	法賢訳	説示内容	補記
4 8	162b4-b6	792b12-b17	四句	『理趣経』 略本に対応
4 9	162b6-b7	792b18-b21	重説	
5 0	162b7-163a1	792b22-b24	マンダラの造立	
5 1	163a1-a7	792b25-c8		虚空蔵
5 2	163a7-b1	792c8-c12	入マンダラ、灌頂	金剛宝灌頂、名灌頂
5 3	163b1	792c12-c13	[パタ成就法] ¹	
5 4	163b1-b5	792c13-c22	諸事業の成就法	全8項目

本稿の第4章は内容から考えて8のパラグラフに、第5章は7のパラグラフに分けられる。第3章の最終部はパラグラフ39なので、上記の表に示した通り、第4章のパラグラフ番号は40から47、第5章のパラグラフ番号は48から54となる。

¹ パラグラフ53にはパタなどの修法に用いられる画布に相当する語 (ras など) が存在しないが、これまでの1～4章の相当箇所には成就法のためにパタを準備する旨の記述がある。よって、ここではパタに関する記述が省略されているものと考えて、説示内容をパタ成就法とした。

དཔལ་ མཚོག་ དང་ སོ་ ཞེས་ བྱ་ བ་ ཐེག་ པ་ ཚེན་ སོའི་ རྟོག་ པའི་ རྒྱལ་ སོ་

Ch. IV

40^(a)

[D 161a4 ; P 165a7 ; C 176b5 ; N 309b6 ; H 115a5 ; T 16a8]

[(*Tīkā* D) 159b2 ; (*Tīkā* P) 191a7]

དེ་ ལས་ བཙུམ་ ལྷན་ འདས་ དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ སོ་ སོ་ ཉིད་ དག་ པའི་ ཚོས་ ཉིད་¹ ཐོབ་ པས་ ཡང་² ཚོས་ ཐོབ་ ཐེག་ བྱི་ མཉམ་ པ་ ཉིད་ ལྷན་ རས་ གཟིགས་ དབང་ ལྷག་ བི་ ཡེ་ ཤེས་ བྱི་ ལྷག་ རྒྱ་ ཞེས་³ བྱ་ བ་ ཤེས་⁴ རབ་ བྱི་ ས་
རོལ་ ལྷ་ ལྷིན་ པའི་ རྒྱལ་ འདི་ གསུངས་ ཏེ།
N310a

(1) འདོད་ ཚགས་ ཐད་ ལྷས་ པར་ དག་ པ་ ཉིད་⁵ བྱིས་ བྱང་ འཛིག་ རྟེན་ ལ་ ཞེ་ ལྷང་ ཐོབ་ ཐད་⁶ ལྷས་ པར་ དག་ བར་ འཇུར་ རོ།

(2) རི་ ས་ ཐོབ་ ཐད་ ལྷས་ པར་ དག་ པ་ ཉིད་ བྱིས་ འཛིག་ རྟེན་ ལ་ ལྷིག་ པ་ ཐོབ་ ཐད་ ལྷས་ པར་ དག་ བར་ འཇུར་ རོ།
H115b P165b

(3) ཚོས་ ཐོབ་ ཐད་ ལྷས་ པར་ དག་ པས་⁷ འཛིག་ རྟེན་ ལ་ སེམས་ ཐད་ ལྷས་ པར་ དག་ བར་ འཇུར་ རོ།

(4) ཤེས་ པ་ ཐོབ་ ཐད་ ལྷས་ པར་ དག་ པས་⁸ འཛིག་ རྟེན་ ལ་ ཤེས་ རབ་ བྱི་ ས་ རོལ་ ལྷ་ ལྷིན་ པ་ ལྷས་ པར་ དག་ བར་ འཇུར་ རོ།

---

¹ དག་ པའི་ ཚོས་ ཉིད་ add. T ² ཡང་]] DCNHT (*Tīkā* DP) ; ཡའི་ P ³ ཞེས་]] DCNHT ; ཞེས་ P ⁴ ཤེས་]] DCNHT (*Tīkā* DP) ; ཤེས་ P ⁵ ཉིད་]] DPCNHT ; om. (*Tīkā* DP) ⁶ བྱི་ add. (*Tīkā* DP) ⁷ ལྷས་ པར་ དག་ པས་]] DPCNHT ; ལྷས་ པར་ དག་ པ་ ཉིད་ བྱི་ (*Tīkā* DP) ⁸ ལྷས་ པར་ དག་ པས་]] DPCNHT ; ལྷས་ པར་ དག་ པ་ ཉིད་ བྱིས་ (*Tīkā* DP)

41^(b)

[D 161a6 ; P 165b2 ; C 176b8 ; N 310a3 ; H 115b2 ; T 16b3]

[(*Tīkā* D) 160b5 ; (*Tīkā* P) 193a1]

ལག་ན་རྗེ་རྗེ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྩོལ་འདི་ཉན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་གྲོག་པ་དང་
C177a
 རྫོམ་¹ པ་དེ་འདོད་ཆགས་དང་རྩི་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་འདུག་ཁྱང་པོ་ལྟོ་ལྟ་བུར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་
 རྣམས་དང་རྩི་མ་རྣམས་དང་སློང་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷུར་དུ་སློ་ན་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་³ མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཡང་⁴ འགྱུར་རོ།
D161b

42^(c)

[D 161b1 ; P 165b4 ; C 177a2 ; N 310a5 ; H 115b5 ; T 16b6]

[(*Tīkā* D) 161a1 ; (*Tīkā* P) 193a6]

དེ་ནས་བྱང་རྒྱུ་མེས་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་⁵ ཆེན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་དོན་གྱི་⁶ གནས་འདི་ཉིད་
 ཡང་རྒྱ་རྗེ་⁷ རྫོན་ཅིང་བཞེན་རབ་ཏུ་འརྩམ་དཔུལ་⁸ ཏེ། ⁹ པདྨའི་འདབ་མ་ལ་འབྲེད་པས་འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པའི་རྩི་མས་མི་གོས་པ་ལ་བཏྟ་¹⁰ ཞིང་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་པདྨའི་གཟུགས་སྤྲ་རྫོགས་ཞེས་བྱ་
 པའི་སྦྱིང་པོ་འདི་གསུངས་སོ། ། རྗེ།

43

[D 161b2 ; P 165b5 ; C 177a4 ; N 310a7 ; H115b7 ; T 16b7]

[(*Tīkā* D) 161a6 ; (*Tīkā* P) 193b4]

---

¹ རྫོམ་] DCNHT ; བརྫོམ་ P ² རྫོ་] DPCNH ; རྫོ་ NT ³ ཏུ་] DNHT ; om. PC ⁴ ཡང་] DPCH (*Tīkā* DP) ; om. NT ⁵ སེམས་དཔའ་] DPCNHT ; om. (*Tīkā* DP) ⁶ ཀྱི་] DPCNHT ; ཀྱིས་ (*Tīkā* DP) ⁷ རྗེ་] DPCH (*Tīkā* DP) ; རྗེ་པོ་ NT ⁸ དཔུལ་] DPNHT (*Tīkā* D) ; ལྷུ་ C (*Tīkā* P) ⁹ ཏེ།] DPCH (*Tīkā* DP) ; ལོ། NT ¹⁰ བཏྟ་] DPCH (*Tīkā* DP) ; ལྟ་ NT

དེ་ནས་འདི་གསུངས་པ་ ཚམ་གྱིས་པུ་ཚེན་པོ་དེ། ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་བརྟན་²
N310b
 ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་འདྲ་³བའི་པུ་ཚེན་མཚན་པའི་⁴གཞུགས་ཅན་དེས་པར་⁵ལྷུང་⁶ནས་བཅོམ་ལྷན་
H116a
 འདས་སྐྱར་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་གི་རིམ་པ་དང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ།
T17a

44

[D 161b3 ; P 165b7 ; C 177a5 ; N 310b2 ; H 116a2 ; T 17a1]

[(Tikā D) 161b3 ; (Tikā P) 194a3]

དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱར་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་
 ལྷུག་གི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ལྷུག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་⁷ནས་⁸འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
 འདུལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚེན་པོ་འདི་གསུངས་སོ། །^(d) ལྷིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅི་⁹ལྟ་བུའི་ནང་དུ་
 གཉིས་པ་ཉི་ལྔར་བཞེ་བ་ལ་¹⁰དེ་བཞིན་དུ་སྐོ་དང་མཚམས་¹¹སུ་བཅས་པར་¹²གྲིའོ། །¹³དེ་ནས་དཀྱིལ་
 འཁོར་བརྒྱད་པའི་ཚུལ་དུ་ཐིག་བཞེས་¹⁴ཐིག་བཏབ་པ་ལ་ཚོན་¹⁵དམར་པོས་པུ་ཚེན་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་བྲི་བར་
P166a
 ལྱའོ། །དེའི་དབུས་སུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དགོད་པར་བྱའོ། །དེའི་མདུན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་པུ་ཚེན་པོ་
 རྒྱགས་པ་སྐྱ་མདོག་དམར་པོ་པུ་ཚེན་གཞུགས་¹⁶འཛིན་པ། པུ་ཚེན་པོ་¹⁷དང་མདའ་དང་གཞུ་བསྐྱམས་པ།
 གཡས་སུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་པུ་ཚེན་པོའི་གཏུམ་པོ་¹⁸དབང་ལྷུག་དབང་ལྷུག་¹⁹ཚེན་པོའི་གཞུགས་འཛིན་པ་
C177b
 གཞུག་²⁰པར་བྱའོ། །རྒྱབ་དུ་པུ་ཚེན་པོ་ལྷབ་འཇུག་²¹གི་གཞུགས་འཛིན་པ་སྐྱ་མདོག་རྒྱག་པོ་གཞུག་²²
H116b
 པར་བྱའོ། །གཡོན་དུ་པུ་ཚེན་པོ་མི་མཐེད་གྱི་བདག་པོ་ཚངས་པའི་གཞུགས་འཛིན་པ་སྐྱ་མདོག་དཀར་པོ་

¹ དེ] DPC (Tikā DP) ; om. NHT ² བརྟན] DPCNHT ; om. (Tikā DP) ³ འདྲ] DCNHT (Tikā DP) ; འདྲ P ⁴ པའི] DPCH ; མའི NT ⁵ པར] DPCH (Tikā DP) ; ལས NT ⁶ ལྷུང] DCHT ; ལྷུང PN (Tikā DP) ⁷ ལྷུགས] DPCH ; བཞུགས NT ⁸ རས] DPCNHT ; པ (Tikā DP) ⁹ ཅི] DPCH ; ཇི NT (Tikā DP) ¹⁰ ལ] DPCH (Tikā DP) ; ལས NT ¹¹ རསས add. (Tikā DP) ¹² པར] DPCH ; པ NT (Tikā DP) ¹³ བྲིའོ |] DPCNHT ; བྲི་བར་བྱའོ | (Tikā DP) ¹⁴ བཞེས] DPCH (Tikā D) ; གཞི N ; བཞི T (Tikā P) ¹⁵ ཚོན] DNHT (Tikā DP) ; མཚན PC ¹⁶ པུ་ཚེན་གཞུགས] DNHT ; om. PC ¹⁷ པུ་ཚེན་པོ (Cf. 蓮華俱摩花 法賢訳) ¹⁸ པོ] NHT ; པོའི DPC ¹⁹ དབང་ལྷུག] DPCNH ; om. T ²⁰ གཞུག] DNHT ; བཞུག PC ²¹ འཇུག] DPCH ; འཇུགས NT ²² གཞུག] DNH ; བཞུག PCT

གཞག་¹ པར་ བྱོལ། ། གཡམ་ གྱི་ མཚོམས་ སུ་ སྤྲོ་ ཚེན་ བོ་ ས་² འཛོན་ པ་ གཞག་³ པར་ བྱོལ། ། མཚོམས་ གཉིས་
 པར་ སྤྲོ་ ཚེན་ བོ་ རྒྱ་ མཚོ་ རྒྱ་ ལྷའི་ གཞག་ འཛོན་ པ་ གཞག་⁴ པར་ བྱོལ། ། གསུམ་ པར་ སྤྲོ་ ཚེན་ བོ་ ཉི་ མའི་
 གཞག་ ཅན་ གཞག་⁵ པར་ བྱོལ། ། བཞི་ པར་ སྤྲོ་ ཚེན་ བོ་ རྒྱུང་ གི་ གཞག་ འཛོན་ པ་ གཞག་⁶ པར་ བྱོལ། ། ཕྱིའི་
 དྲུལ་ འཁོར་ གྱི་ མཚོམས་ རྣམས་ སུ་ སྤྱི་ སྤྱི་ སྤྱི་ ལྷ་ མོ་ བཞི་ གཞག་⁷ པར་ བྱོལ། ། ཐམས་ ཅད་ གྲུང་ གཡམ་ རྟ་
 རང་ གི་ མཚོན་ མ་ འཛོན་ པ་ གཡོན་ པ་ སྤྲོ་ འཛོན་ པར་ བྱོལ། ། ⁸ སློ་ རྣམས་ སུ་ རི་ འདོད་ ཆགས་ དང་ ཞེ་ སྲང་ དང་
 གཉི་ ལུག་ དང་ བྱ་ རན་ ལས་ འདས་ པའི་ མཚོན་ མ་ རྣམས་ གཞག་⁹ པར་ བྱོལ། ། སྤྲོ་ འདི་ ལྷ་ སྤྱི་ བྱུང་ མེད་ གྱི་ གཞག་¹⁰
 དང་ སྤྲོལ་ གྱི་ གཞག་¹¹ དང་། བག་ གི་ གཞག་¹² དང་། སྤྲོའི་ གཞག་¹³ ཞེས་¹⁴ བྱོལ།

45

[D 162a2 ; P 166a7 ; C 177b5 ; N 311a4 ; H 116b6 ; T 17b2]

[(*Tīkā* D) 163b7 ; (*Tīkā* P) 197a2]

དེ་ རྣམ་ གོས་ དཀར་ བོ་ བགོས་ ཉེ་ གོས་ དཀར་ བོས་ གཏོང་¹⁵ གཡོགས་ ལ། སྤྲོ་ ཚེན་ བོའི་ བྱུག་ རྒྱ་ ཚེན་ བོ་ མེ་
 རྟོག་ དང་ བཅས་ པ་¹⁶ བཅིངས་ ཉེ་ རྒྱགས་ ལ་ མེ་ རྟོག་ རོར་ བར་ བྱ་¹⁷ སྤྱི་ གང་ དུ་ བབས་ པ་ དེ་ དེས་ བསྐྱུབ་¹⁸ པར་
 བྱོལ། ། དེ་ རྣམ་ སྤྲོ་ ཁྲངས་ ལ་ སྤྲོའི་ མིང་ གིས་¹⁹ དབང་ བསྐྱུར་ བས་²⁰ དབང་ བསྐྱུར་ ལ་ འདི་ སྐད་ ཅེས་ བཛོད་ པར་
 བྱ་ ཞིང་། སྤྲོའི་ འདབ་²¹ མ་ ལ་ བལྟ་ བར་ བྱ་²² སྤྱི།

H117a

ཅི་²³ ལྷར་ སྤྲོ་ དམར་ བོ་ འདི། ། ཚོན་²⁴ གྱིས་²⁵ ཉེས་ པས་ མི་ གོས་ ཉེ། །

P166b

འདས་ གྱི་ རྣང་ རྟ་ དག་ པ་²⁶ ལྷར། ། འདོད་ ཆགས་ ཞེ་ སྲང་ སོགས་²⁷ དེ་ བཞིག། (e)

¹ གཞག་] DT ; བཞག་ PCNH ² ས་] DCNHT ; om. P ³ གཞག་] DNHT ; བཞག་ PC ⁴ གཞག་] DHT ; བཞག་ PCN ⁵ གཞག་] DNHT ; བཞག་ PC ⁶ གཞག་] DNHT ; བཞག་ PC ⁷ གཞག་] DCNHT ; བཞག་ P ⁸ བྱོལ།]] DPCH ; ལྷ་ སྤྱི་ NT ⁹ གཞག་] DNHT ; བཞག་ PC ¹⁰ བྱུང་ མེད་ གྱི་ གཞག་ (Cf. 悉帝哩尾屹囉賀 法賢訳) ¹¹ སྤྲོལ་ གྱི་ གཞག་ (Cf. 薩哩喇尾屹囉賀 法賢訳) ¹² བག་ གོ་ གཞག་ (Cf. 蘇葛囉尾屹囉賀 法賢訳) ¹³ སྤྲོའི་ གཞག་ (Cf. 鉢訥摩尾屹囉賀 法賢訳) ¹⁴ ཞེས་] DPCH ; om. NT ¹⁵ གཏོང་] DPCH ; གཏོངས་ NT ¹⁶ པ་] DPC ; པར་ NHT ¹⁷ བྱ་] DNHT ; བྱས་ PC ¹⁸ བསྐྱུབ་] DPCH ; བསྐྱུབས་ N ¹⁹ གིས་] DPCH ; གི་ NT ²⁰ བས་] DPCH ; བར་ N ²¹ འདབ་] DCNHT ; མདབ་ P ²² བྱ་] DCNHT ; བྱས་ P ²³ ཅི་] DPCH ; ཇི་ NT (*Tīkā* DP) ²⁴ ཚོན་] DCNHT ; མཚོན་ P ²⁵ གྱིས་] PNH ; གྱི་ DCT ²⁶ པ་] DCNHT ; པར་ P ²⁷ སོགས་] DCNHT ; ལྷོགས་ P

དེ་ལྟར་ ཚོས་ རྣམས་ བསྐྱོམས་ ན་ རི། ། ལྟོ་ ལྟན་ ཉོན་ མོངས་ བཅས་ ལྱུར་ ཀྱང་¹ ། །

ཉོན་ མོངས་ ཀྱུན་ ལས་ རྣམ་ རྣོལ་ ནས། ། ལྱུར་² དུ་ སངས་ རྒྱས་ ཉིད་ འཕོབ་ འལྱར། །³

N311b

ཞེས་ བྱ་ བའི་ ཉིང་ རེ⁴ འཛིན་ འདི་ ལ་ གཟིགས་ པས་ དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱི་⁵ དབང་ ལྷག་ ཉིད་⁶ ཐོབ་⁷
C178a
པར་ འལྱར་ ཉེ། དེ་ ནས་ བཅོམ་ ལྟན་ འདས་ ལྷན་ རས་ གཟིགས་ དབང་ ལྷག་ ཅེས་ མཚན་ བཏགས་ སོ། ། དེ་ ནས་
བརྟམས་ ཉེ་ བདག་ ཉིད་ ཀྱི་ དངོས་ མོ་ ཐམས་ ཅད་ ཤིན་ ཏུ་ ཡོངས་ སུ་ དག་ པ་ དང་ བཏུ་ ཤིས་ ཤིང་⁸ དངོས་ ལྷག་
ཐམས་ ཅད་ བྱང་ ལྷབ་ ཀྱི་ ལྷིང་ མོའི་ བར་ དུ་ རྗེས་ སུ་ ལྷོང་ བར་ འལྱར་ ཞིང། ལྱུར་ དུ་ སངས་ རྒྱས་ ཉིད་⁹ ཐོབ་¹⁰ པར་
འལྱར་ ཉེ། ལྟོས་ མ་ གཞུག།¹¹ པའི་ ཚོ་ ག་ རྒྱས་ པ་ ཡང་ དེ་ བཞིན་ རོ། ། ཡེ་ ཤེས་ ཀྱི་ དཀྱིལ་ འཁོར་ རོ།

46

[D 162a7 ; P 166b4 ; C 178a3 ; N 311b3 ; H 117a6 ; T 17b7]

[(Tikā D) 167b1 ; (Tikā P) 201b6]

བསྐྱབ་¹² པ་ ལ་ རི་ དེ་ བཞིན་ དུ་ རས་ ཀྱི་ རི་ མོ་ གཉིས་ ཀྱིས་¹³ དངོས་ ལྷག་ ཐམས་ ཅད་ འཕོབ་¹⁴ པར་ འལྱར་ རོ།

47

[D 162a7 ; P 166b4 ; C 178a3 ; N 311b4 ; H 117a6 ; T 17b8]

[(Tikā D) 168a1 ; (Tikā P) 202b1]

དེ་ ནས་ མ་ བསྐྱབས་ ཀྱང་

(1) ཐམས་ ཅད་ རྗེས་ སུ་ ཚགས་ པར་ བྱ་ བ་ ལ་¹⁵ རི་ སྐྱོ་ ལ་ ལན་ ལྷོང་ བཟུམ་ ཉེ་ ལྷིན་ པར་ བྱོལ།

¹ ཉོན་ མོངས་ བཅས་ ལྱུར་ ཀྱང་] DPCNHT ; ཉོན་ མོངས་ པ་ ཅན་ དུ་ ལྱུར་ ཀྱང་ (Tikā D) ; ཉོན་ མོངས་ ཅན་ དུ་ ལྱུར་ ཀྱང་ (Tikā P) ² ལྱུར་] DCNHT ; འལྱར་ P ³ སངས་ རྒྱས་ ཉིད་ འཕོབ་ འལྱར། །] DNHT ; སངས་ རྒྱས་ ཉིད་ ཐོབ་ འལྱར། ། PC ; བྱང་ ལྷབ་ མཚན་ ཐོབ་ འལྱར། ། (Tikā DP) ⁴ རེ་] DPCNHT (Tikā D) ; om. (Tikā P) ⁵ ཀྱི་] DPCHT ; om. N ⁶ དུ་ add. (Tikā DP) ⁷ ཐོབ་] DPCNHT ; འཕོབ་ (Tikā DP) ⁸ བཏུ་ ཤིས་ ཤིང་] DPCH ; སོ་ ཤིང་ NT ⁹ སངས་ རྒྱས་ ཉིད་] DPCNHT ; འཚང་ ལྷ་ བ་ ཉིད་ (Tikā DP) ¹⁰ ཐོབ་] DC ; འཕོབ་ PNHT (Tikā DP) ¹¹ གཞུག་] DNHT (Tikā DP) ; བཏུག་ PC ¹² བསྐྱབ་] DPCH ; ལྷུབ་ NT (Tikā DP) ¹³ ཀྱིས་] DPCNHT (Tikā D) ; ཀྱི་ (Tikā P) ¹⁴ འཕོབ་] PNHT ; ཐོབ་ DC (Tikā DP) ¹⁵ ལ་] DPCNHT (Tikā D) ; om. (Tikā P)

- (2) ཐམས་ ཅད་ གསལ་¹ པ་ ལ་ ཉི་ སྐྱེ་ ཆེན་ པོ་འི་ ལྷག་ ལྷུས་ མོ།
T18a D162b
- (3) ཐམས་ ཅད་ མོངས་² པར་ བྱ་³ པ་ ལ་ ཉི་ སྐྱེ་ ཆེན་ པོ་ མག་⁴ གིས་ མོ།
H117b
- (4) ཉོན་ མོངས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ རྣམ་ པར་ དག་ པར་ བྱ་ པ་ ལ་ ཉི་ སྐྱེ་ ཆེན་ པོ་ རྣམ་ པར་ གཞིགས་ པའི་ ཉིང་ རེ་
འཛིན་ གྱི་ ལྷག་ ལྷུས་ མོ།
- (5) ས་ ཐམས་ ཅད་ གྱི་ བདག་ པོ་⁵ ཉིད་ འུ་ བྱ་ པ་ ལ་ ཉི་ ས་ ལ་ ལྱིལ་ མོ་ ལྷང་⁷ བཅས་ པས་⁸ བརྒྱས་ བརྗོད་ འབྲུམ་
བྱས་ རྣམ་ མཐར་ མཚན་ མོ་ ཐོག་ ཐག་ བརྒྱས་ བརྗོད་ བྱའོ།
- (6) རྒྱ ཐམས་ ཅད་ དབབ་⁹ པ་ ལ་ ཉི་ ལྷ་ གིས་ རྣམ་ པའི་ ལྷེང་ འུ་ འདུག་ ལྷེ་¹⁰ བརྒྱས་ བརྗོད་ འབྲུམ་ བྱའོ།
- (7) ཐམས་ ཅད་ ལྷང་ བར་ བྱ་ པ་ ལ་¹¹ ཉི་ ལྷན་ པར་ ཉི་ མ་ ཆེན་ པོ་འི་ འོད་ ལྷིས་ མོ།
- (8) ལྷང་ ཐམས་ ཅད་ དགྲུག་ པ་ དང་། གཞུག་ པ་ དང་། བཅིང་ པ་¹² དང་། དབང་ འུ་ བྱ་ པ་ ལ་ ཉི་ སྐྱེ་ ཆེན་ པོ་
ལྷང་ གི་ མཚོག་¹³ གིས་ མོ། N312a

བདེ་ བ་ ཆེན་ པོ་ རྩེ་ རོན་ འོད་ པའི་ དམ་ ཚོག་ གི་ རྩོག་ པའི་ ལྷུལ་ པོ་ ཆེན་ པོ་ ལས། ཉོན་ མོངས་ པ་¹⁴ ཐམས་
P167a
ཅད་ རྣམ་ པར་ དག་ པའི་ དམ་ ཚོག་ ཅེས་ བྱ་ བའི་ རྩོག་ པའི་ ལྷུལ་ པོ་ ཆེན་ པོ་ རྩོགས་ མོ། | ¹⁵ འགྲོ་ བ་ འདུལ་
བའི་ རྩོག་ པའོ། ¹⁶

---

¹ གསལ་] DPCH (*Tīkā* D) ; བསལ་ NT (*Tīkā* P) ² མོངས་] DPCHT (*Tīkā* DP) ; མོངས་ N ³ བྱ་]
DPCNHT ; འབྲུང་ (*Tīkā* DP) ⁴ སྐྱེ་ ཆེན་ པོ་ མག་ (Cf. 大蓮囉囉買印法賢訳) ⁵ པོ་] DPCH (*Tīkā* DP)
; པར་ NT ⁶ ཉིད་ འུ་] DPCH (*Tīkā* DP) ; om. NT ⁷ ལྷང་] DCHT (*Tīkā* DP) ; དྲུང་ P ; དྲུངས་ N
⁸ པས་] DPCNHT ; རྣམ་ (*Tīkā* DP) ⁹ དབབ་] DPCNHT ; དགྲུག་ (*Tīkā* DP) ¹⁰ ལྷེ་] DPC ; རྣམ་
NHT ¹¹ ལ་] DPCHT (*Tīkā* DP) ; om. N ¹² པ་] DPCHN ; པ་ T ¹³ སྐྱེ་ ཆེན་ པོ་ ལྷང་ གི་ མཚོག་ (Cf.
蓮花摩嚩多印法賢訳) ¹⁴ པ་] DPCNH ; om. T ¹⁵ མོ། |] DCNHT ; ལྷོ། | P ¹⁶ འགྲོ་ བ་ འདུལ་
བའི་ རྩོག་ པའོ།] DPCH ; om. NT

第4章後註

- (a) AdhŚ 13.
- (b) AdhŚ 14.
- (c) AdhŚ 15.
- (d) Cf. [STTS 1502] ... [sarvajaga]dvinayaṃ nāma mahāmaṇḍalam abhāṣat//
- (e) Cf. [AdhŚ 14] ... sa sarvarāgamadhyasthito 'pi padmam iva rāgadoṣair na malair āgantukair lepaṃ yāsyati/ [AdhŚ 38 v.9] *yathā padmaṃ suraktaṃ tu rāgadoṣair na lipyate/* vāsadoṣair bhave nityaṃ na lipyante jagaddhitāḥ// [STTS 1548] *yathā raktam idaṃ padmaṃ gotradoṣair na lipyate/ bhāvayet sarvaśuddhiṃ tu tathā pāpair na lipyate//* [STTS 2955] *yathā padmam aliptaṃ tu vāsadoṣaiḥ surāgavān/ tathā me rāgadoṣais tu bhave rāgaḥ sa sidhyati//*

Ch.V

48^(a)

[D 162b4 ; P 167a1 ; C 178a8 ; N 312a2 ; H 117b5 ; T 18a5]

[(*Tīkā* D) 169a4 ; (*Tīkā* P) 204a3]

དེ་ནས་་བཅོམ་ ལྷན་ འདས་ དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ ལམས་ གསུམ་ ཐམས་ ཅད་ གྱི་ དབང་ པོས་ ཡང་ དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ གྱིས་^{C178b} ། དབང་ བསྐྱར་ བ་ ལས་ ལྷུང་ བ། ཡི་ ཤེས་ གྱི་ ལྷིང་ པོ་ ཞེས་ བྱ་ བ་ ཤེས་ རབ་ གྱི་ ས་ རོལ་ ཏུ་ ལྷིན་ པའི་ ལྷོལ་ འདི་ བཤད་ དེ།

- (1) དབང་ བསྐྱར་ བ་ ལྷིན་ པ་² བྱི་ ལམས་ གསུམ་ ཐམས་ ཅད་ གྱི་ ལྷུལ་ ལྷིང་ ཐོབ་³ པར་ འགྱུར་ རོ།
- (2) རོར་ ལྷིན་ པ་ བྱི་ རེ་ བ་ ཐམས་ ཅད་ ཡོངས་ ལྷུ་ རྫོགས་ པར་ འགྱུར་ རོ།
^{H118a}
- (3) ཚོས་ ལྷིན་ པ་ བྱི་ ཚོས་ ཐམས་ ཅད་ གྱི་ མཉམ་ པ་ ཉིད་ འཕོབ་⁴ པར་ འགྱུར་ རོ།
- (4) ཟང་ ཟེང་ ལྷིན་ པ་ བྱི་ ལུས་ དང་ རག་ དང་། སེམས་ གྱི་⁵ བདེ་ བ་ ཐམས་ ཅད་ ཐོབ་ པར་ འགྱུར་ རོ།

49^(b)

[D 162b6 ; P 167a4 ; C 178b3 ; N 312a5 ; H 118a2 ; T 18a8]

[(*Tīkā* D) 170a7 ; (*Tīkā* P) 205b5]

དེ་ནས་ བྱང་ ལྷུབ་ སེམས་ དཔལ་ སེམས་ དཔལ་ ཚེན་ པོ་ རྣམ་ མཁའི་ ལྷིང་ པོ་ བཞིན་ རབ་ ཏུ་ འཛུམ་ པ་ དང་ བཅས་ ཉེ། རང་ གི་ མཐོ་ ལ་ རོ་ རྗེ་ རིན་ པོ་ ཚེས་ དབང་ བསྐྱར་ བའི་ སྲིང་ བ་ འཚིང་ ཞིང་ རོན་ ཡོད་ པ་ འདི་ ཉིད་ ལྷུ་ ཚེར་ ལྷོན་^{T18b} ཉེ། དབང་^(c) བསྐྱར་ བ་ ཐམས་ ཅད་ གྱི་ དམ་ ཚོག་ རིན་ པོ་ ཚེ་ ཞེས་ བྱ་ བའི་ ལྷིང་ པོ་ འདི་ ལྷོས་ སོ། ། ལྷོ།

¹ གྱི་ ། PCNH ; གྱིས་ DT (*Tīkā* DP) ² ལ་ add. N ³ ཐོབ་ ། DCNHT ; འཕོབ་ P (*Tīkā* DP) ⁴ འཕོབ་ ། PNHT ; ཐོབ་ DC ⁵ གྱི་ ། DPCNH (*Tīkā* DP) ; གྱིས་ T

50

[D 162b7 ; P 167a5 ; C 178b4 ; N 312a6 ; H 118a4 ; T 18b1]

[(Tīkā D) 170b2 ; (Tīkā P) 205b8]

དེ་ནས་འདི་གསུངས་པ་ ཅམ་ གྲིས་ བཅོམ་ ལྷན་ འདས་ གྱི་ རིན་ པོ་ ཚེ་ དེ་ ལས་⁶ ཐམས་ ཅད་ དབར་ བསྐྱར་ བ་ ལ་
སོགས་ པ་ ཡོ་ བྱང་ དང་ གཏིར་ ཐམས་ ཅད་ ལྷུང་ ལྷོ། བཅོམ་ ལྷན་ འདས་ དང་ པོའི་ དཀྱིལ་ འཁོར་ གྱི་ ལྷུལ་ གྲིས་ བྱང་
ལྷབ་ མེམས་ དཔའི་ གཟུགས་ ཉིད་ གྲིས་ བཞུགས་⁷ སོ།།
D163a N 312b

51

[D 163a1 ; P 167a6 ; C 178b5 ; N 312b1 ; H 118a6 ; T 18b2]

[(Tīkā D) 170b6 ; (Tīkā P) 206a6]

དེ་ནས་ བཅོམ་ ལྷན་ འདས་ ནམ་ མཁའི་ ལྷིང་ པོ་ དབར་ བསྐྱར་ བ་ ཐམས་ ཅད་ གྱི་ རིན་ པོ་ ཚེ་ རོ་ རྗེ་ ཞེས་ བྱ་ བའི་
ཏིང་ དེ་ འཛོལ་ ལ་ ལྷོམས་ པར་ ཞུགས་¹ ནས། བསམ་ (d) པ་ ཐམས་ ཅད་ ཡོངས་ ལྷ་ རྫོགས་ པར་ བྱེད་ པ། རོར་ ལུ་
རིན་ པོ་ ཚེའི་ དམ་ ཚིག་ ཅེས་ བྱ་ བའི་ དཀྱིལ་ འཁོར་ འདི་ གསུངས་ སོ། ། ལྷིའི་ དཀྱིལ་ འཁོར་ རི་ དང་ པོའི་ དཀྱིལ་
འཁོར་ གྱི་ ལྷུལ་ ལྷུ་ བྱས་ པའི་ རྣང་ ལྷུ་ རིན་ པོ་ ཚེ་ ལྷར་ བརྐྱེད་ པ་ རིན་ པོ་ ཚེའི་ ཀ་ བ་ བརྐྱེད་ ལ་² གནས་ པ་ དཀྱིལ་
འཁོར་ བརྐྱེད་ པའི་ ལྷུལ་ ལས། རིན་ པོ་ ཚེའི་ ལྷུག་³ མས་ ཡོངས་ ལྷ་ བསྐྱར་ བ་ རོ་ རྗེ་ རིན་ པོ་ ཚེའི་ ར་ བ་ དང་ ལྷོག་⁴
དང། མེ་ ཏྲོག་ གི་ སྤང་ བ་ དང་⁵ བ་ དན་ དང་ གདུགས་ དང་ ར་ ཡབ་ གྲིས་ ཉེ་ བར་ མཛེས་ པ་ སྤི་ བར་ བྱའོ། ། ⁶ དེའི་
དབུས་ ལྷ་ བཅོམ་ ལྷན་ འདས་ རྟའི་ ལྷི་ ལ་ བཞུགས་ པ་ དབར་ བསྐྱར་ བའི་ སྤང་ བ་ རང་ ཉིད་ འཆིང་ བར་ མཛེད་ ཅིང་
ཞལ་ རྣམ་ པར་ བཞད་ པ་ སྤགད་⁷ གྱི་ མདོག་ ཅན་ གཞག་⁸ པར་ བྱའོ། ། དེའི་ མདུན་ ལྷུ་ བྱང་ ལྷབ་ མེམས་ དཔའ་ དེ་
བཞིན་ གཤེགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ གྱི་ དབར་ བསྐྱར་ བའི་ རིན་ པོ་ ཚེ་ ཞེས་ བྱ་ བ་⁹ རོ་ རྗེ་ རིན་ པོ་ ཚེའི་ ཅོད་ པན་ འཛོལ་ པ་
C179a

⁶ ལ་] NHT ; ལས་ DPC (Tīkā DP) ⁷ བཞུགས་] DPCHT ; ཞུགས་ N ¹ ཞུགས་] DPNHT ; ཞུགས་ པ་ C
² ལ་] DNHT ; པ་ PC ³ ལྷུག་] DPCNT ; ལྷུགས་ H ⁴ དང་ ལྷོག་] DCH ; ཅོག་ PNT ⁵ མེ་ ཏྲོག་ གི་ སྤང་
བ་ དང་] DPCHT (Tīkā DP) ; མེ་ ཏྲོག་ གི་ སྤང་ N ⁶ མཛེས་ པ་ སྤི་ བར་ བྱའོ། །] DPCH ; མཛེས་ པར་ བྱའོ། ། NT
; མཛེས་ པར་ སྤི་ བར་ བྱའོ། ། (Tīkā DP) ⁷ བཞད་ པ་ སྤགད་] DPCH ; བཞད་ ཅིན་ མ་ ཞུད་ NT ⁸ གཞག་] DNHT
; གཞག་ PC ⁹ བ་] DPCH ; བའི་ NT

གཞག་¹⁰ པར་བྱའོ། ། གཡས་ ལྷ་ རིན་ སོ་ ཚེ་ ཚེན་ སོ་འི་ རོར་ ལྷིན་ པ་ དབྱིག་ གི་ གཏྱར་ འཛོན་ པ་ གཞག་¹¹ པར་
 བྱའོ། ། རྒྱབ་ ཏུ་¹² ཚོས་ ཚེན་ སོ་¹³ རིན་ སོ་ ཚེ་འི་ ལྷེགས་ བས་ འཛོན་ པ་ གཞག་¹⁴ པར་ བྱའོ། ། གཡོན་ ཏུ་ རིན་ སོ་
 ཚེ་ ཚེན་ སོ་ རོ་ ལྷོང་¹⁵ བ་ ཟས་ དང་ ལྷོས་ བས་ ཚད་ འཛོན་ པ་ གཞག་¹⁶ པར་ བྱའོ། ། མཚམས་ རྣམས་ ལྷ་ མཚོང་
 པའི་ ལྷ་ མོ་ རྣམས་ རིན་ སོ་ ཚེ་འི་ གཏུགས་ དང་ རྒྱལ་ མཚོན་ དང་ ང་ དང་ ལྷོག་ ཡིང་ རྣམས་ འཛོན་ པ་¹⁷ གཞག་¹⁸
 པར་ བྱའོ། ། ལྷི་ རོལ་ ལྷི་ མཚམས་ ལྷ་ བྱས་ པ་ གང་ བ་ རྣམས་ སོ། ། ལྷོ་ རྣམས་ ལྷ་ རི་¹⁹ དབང་ བསྐྱར་ བ་ ལ་
 སོགས་ པའི་ མཚོན་ མ་ རྣམས་ གཞག་²⁰ པར་ བྱའོ། ། ལྷི་ རོལ་ ཏུ་ རི་ གཏུགས་ དང་ རྒྱལ་ མཚོན་ དང་ བ་ དན་ དང་
 ལྷ་ རེ་ རྣམས་ ལྷིས་ ལུན་ ཏུ་ ལྷབ་ པར་ བྱའོ།²¹

52

[D 163a7 ; P 167b5 ; C 179a5 ; N 313a2 ; H 119a2 ; T 19a2]

[(*Tikā* D) 171b7 ; (*Tikā* P) 207b5]

དེ་ རས་ དེ་ བཞིན་ ཏུ་ རོ་ རེ་ རིན་ ཚེན་ ལྷི་ བྱག་ རྒྱ་ འཛོན་ པས་ ལྷུགས་ རས། དེ་ རས་ བཅུམས་ ཏེ་ རོར་ བས་ ཚད་
 འགྲུབ་ པ་ ལ་ སོགས་ པའི་ དཔོས་ ལྷབ་ བས་ ཚད་ འཛོན་ ། པར་ འགྲུར་ རོ། ། དེ་ རས་ ལྷུགས་ རས་² ལྱང་ དབང་
 བསྐྱར་ པའི་ ལྷོང་ བ་ བཅིངས་ ཏེ། རིན་ སོ་ ཚེ་ ལྷངས་ རས་ རིན་ སོ་ ཚེ་འི་ མིང་ གི་ དབང་ བསྐྱར་ བས་³ དབང་ བསྐྱར་⁴
 ལ་⁵ ལྷིན་ པ་ བས་ ཚད་ ལྷུབ་ རས་ ལྷར་ ལྷང་⁶ པར་ བྱའོ། ། ལྷོབ་ མ་ གཞག་ པའི་ ཚོ་ ག་ རྒྱས་ པ་ ཡང་ དེ་ བཞིན་
 རོ། ། རོ་ རེ་ རིན་ སོ་ ཚེ་འི་ དལྷིལ་ འཛོར་ རོ།

¹⁰ གཞག་] DNHT; བཞག་ PC ¹¹ གཞག་] DNHT; བཞག་ PC ¹² ཏུ་] DNHT; ཏུ་ PC ¹³ སོ་] CH; སོ་འི་ DPNT ¹⁴ གཞག་] DNHT; བཞག་ PC ¹⁵ ལྷོང་] DPCH; ལྷོང་ NT ¹⁶ གཞག་] DNHT; བཞག་ PC ¹⁷ འཛོན་ པ་] DCNHT; om. P ¹⁸ གཞག་] DNHT; བཞག་ PC ¹⁹ རི་] DPCHT; om. N ²⁰ གཞག་] DNHT; བཞག་ PC ²¹ བྱའོ།] DPCH; ལྷབ་ སོ། NT ¹ འཛོན་] NHT (*Tikā* DP); རོལ་ DPC ² རས་] DNHT; om. PC ³ དབང་ བསྐྱར་ བས་] DCNHT; དབང་ བསྐྱར་ བ་ P ⁴ དབང་ བསྐྱར་] DPCHT; རི་ བསྐྱར་ N ⁵ ལ་] DPCNH; ལ་ T ⁶ ལྷོང་] PC; ལྷོང་ DNHT

53

[D 163b1 ; P 167b7 ; C 179a7 ; N 313a5 ; H 119a5 ; T 19a4]

[(Tīkā D) 172a6 ; (Tīkā P) 208a6]

སྐྱབ་⁷ བ་ དང་ དོས་ གྲུབ་ རྣམས་ གྱུང་ དེ་ བཞིན་ རོ།།

54

[D 163b1 ; P 167b8 ; C 179a7 ; N 313a5 ; H 119a5 ; T 19a4]

[(Tīkā D) 175b4 ; (Tīkā P) 212b5]

དེ་ རྣམ་ མ་ བསྐྱབས་ བར་ ཡང་།

- (1) དབང་ བསྐྱར་ བ་ ཐམས་ ཅད་ ཐོབ་² བ་ ལ་ ལི་ རྡོ་ རྗེ་ རིན་ བོ་ ཆེའི་ དབང་ བསྐྱར་ བའི་ བྲེང་³ བས་ མོ།།
- (2) བསམ་ བ་ ཐམས་ ཅད་ ཡོངས་ སུ་ རྗོགས་ བ་ ལ་ ལི་ ཉིན་ རེ་ ཞིང་ ཉི་ མ་ འཆར་ ཀར་⁴ བརྒྱས་ བརྗོད་ དཔག་ ཏུ་
P168a
མེད་ བ་ གྲུབ་ བས་ མོ།།
- (3) ཆོས་ ཐམས་ ཅད་ གྱི་ རྡོན་ ཤེས་ བ་ ལ་ ལི་⁵ རྗེ་ མ་ མེད་ བའི་ རྣམ་ མཁའ་ ལ་ བལྟ་⁶ ཞིང་ བརྒྱས་ བརྗོད་ བྱའོ།།
C179b
- (4) ཟས་ དང་། རློམ་ ཐམས་ ཅད་ ལ་⁷ མོགས་ བ་ དང་། རོ་ ཐམས་ ཅད་ ཐོབ་ བར་ བྱ་ བ་ ལ་ ལི་ རྣམ་ མཁའ་ ལས་
H119b
ཡིད་ ལ་ འདོད་ བ་ བཞིན་ ཏུ་ ཉིན་ རེ་ ཞིང་། བཅོམ་ ལྡན་ འདས་ གྱི་⁸ བརྒྱས་ བརྗོད་ ལྟོང་ གྲུབ་ བས་ མོ།།
- (5) ཤིན་ ཏུ་ མཐོན་ བོ་ ཐོབ་ བར་ བྱ་ བ་ ལ་ ལི་ གཤུགས་ བརྩུང་ རྣམ་ བརྒྱས་ བརྗོད་ འབྲུམ་ བྱའོ།།
N313b
- (6) རྣམ་ བར་ རྒྱལ་ བ་ ཆེན་ བོ་ ཐོབ་ བ་ ལ་ ལི་ རིན་ ཆེན་ རྒྱལ་ མཚན་ མཚོག་ གིས་ མོ།།
- (7) གྲུགས་ བ་ དང་ ལྷན་ བ་ ཆེན་ བོ་⁹ དང་། མིང་ ཐོབ་ བར་ བྱ་ བ་ ལ་ ལི་ ཉིན་ རེ་ ཞིང་ ལ་ ཐམས་ ཅད་ ཏུ་ བལྟས་
རྣམ་ བརྒྱས་ བརྗོད་¹⁰ བྱའོ།།

⁷ སྐྱབ་] DNHT ; བསྐྱབ་ PC ¹ ཡང་] DPC ; om. NHT ² ཐོབ་] DPCH ; འཐོབ་ NT ³ བྲེང་] PCNHT (Tīkā DP) ; བྲང་ D ⁴ ཀར་] DPCNH (Tīkā DP) ; ལར་ T ⁵ ལི་] DNHT (Tīkā DP) ; om. PC ⁶ བལྟ་] DPCNH (Tīkā P) ; ལྟ་ T (Tīkā D) ⁷ ལ་] DPCH (Tīkā DP) ; om. NT ⁸ གྱི་] NHT (Tīkā DP) ; གྱིས་ DPC ⁹ མཚོག་ add. PNT ¹⁰ བརྗོད་] DPCH ; བ་ NT

(8) བདག་པོ་ཚེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷོག་གིང་གི་¹¹ ལྷག་རྒྱལ་སོ།།
T19b

བདེ་བ་ཚེན་པོ་རྫོ་རྗེ་དོན་ཡོད་པའི་དམ་ཚིག་གི་རྟོག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ་ལས། དབང་བསྐྱུང་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེའི་དམ་ཚིག་ཅེས་བྱ་བའི་རྟོག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ་རྫོགས་སོ། །¹² རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་
ཀྱི་རྟོག་པའོ།¹³

¹¹ གི་། DCNHT (*Tika* DP); གིས་ P ¹² སོ། ། DCNHT; ལྟོ། P ¹³ རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་རྟོག་པའོ། །
DPCH; om. NT

第5章 後註

^(a) AdhŚ 16.

^(b) AdhŚ 17.

^(c) Cf. [STTS 1850] sarvatathāgatābhiṣekasamayaṃ nāma svahr̥dayam abhāṣat //

^(d) Cf. [STTS 1862] athākāśagarbho bodhisattvo mahāsattvaḥ svakulam utpādya sarvatathāgate-
bhyaḥ *sarvāśāparipūryai* niryātedaṃ sarvārthasiddhiṃ nāma mahāmaṇḍalam abhāṣat //

